

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. декана факультету
соціальної педагогіки та психології
Л.О. Пономаренко
(підписи та прізвище)
«31» серпня 2026 р.
Україна

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

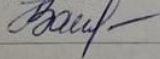
СОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В ГРОМАДІ

підготовки магістра
денної та заочної форми здобуття освіти
освітньо-професійна програма «Соціальна педагогіка та консультування
в соціальній сфері»
спеціальності П10 – «Соціальна робота і консультування»
галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

ВИКЛАДАЧ: Лещенко О.Г., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент
кафедри соціальної педагогіки та спеціальної освіти.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціальної педагогіки
та спеціальної освіти

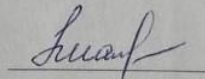
Протокол № 1 від "26" серпня 2026 р.
Завідувач кафедри соціальної педагогіки та
спеціальної освіти

Н.В. Заверико

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Ю. Р. Мацкевіч

2026 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Соціальна підтримка військовослужбовців в громаді
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана факультету СПП

О.В. Пономаренко
« » 2026 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В ГРОМАДІ

підготовки магістра
денної та заочної форми здобуття освіти
освітньо-професійна програма «Соціальна педагогіка та консультування
в соціальній сфері»
спеціальності І10 – «Соціальна робота і консультування»
галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

ВИКЛАДАЧ: Лещенко О.Г., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
соціальної педагогіки та спеціальної освіти.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціальної педагогіки
та спеціальної освіти

Протокол № 1 від “31” серпня 2026 р.
Завідувач кафедри соціальної педагогіки та
спеціальної освіти

 Н.В. Заверико

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

 Ю. Р. Мацкевіч

2026 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Соціальна підтримка військовослужбовців в громаді

Зв'язок з викладачем: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення), ел. пошта

Е-mail: leon22a@ukr.net

СЕЗН ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15948>

Телефон: (061) 228-76-45 (кафедра соціальної педагогіки та спеціальної освіти)

Інші засоби зв'язку: WhatsApp

Зал персональної Zoom-конференції:

Olena Leshchenko – Ідентифікатор конференції: 644 402 4200 Код доступу: 485580

Кафедра: кафедра соціальної педагогіки та спеціальної освіти, VIII корпус, ауд. 219

1. Опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Соціальна підтримка військовослужбовців в громаді» є засвоєння здобувачами освіти комплексу знань та вмінь щодо реалізації соціальної підтримки військовослужбовців та членів їхніх сімей в громаді.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Соціальна підтримка військовослужбовців в громаді» є:

1. ознайомити здобувачів вищої освіти з особливостями впровадження соціальної роботи, реалізації підтримки з військовослужбовцями та їх сім'ями;
2. сформулювати у здобувачів вищої освіти вміння оцінювати соціальні наслідки державної політики у сфері соціального забезпечення військовослужбовців та їх сімей;
3. сформулювати у здобувачів вищої освіти вміння використовувати широкий спектр прийомів і засобів соціальної підтримки та розв'язання соціальних проблем отримувачів послуг в громаді;
4. сприяти у здобувачів вищої освіти розвитку готовності до розроблення та реалізації соціальної підтримки з урахування проблем, потреб та особливостей соціальної роботи з військовослужбовцями та їхніми сім'ями.

Дисципліна розрахована на один семестр. Курс є вибіркоким у системі підготовки магістрів.

У разі успішного завершення курсу здобувач освіти зможє:

- комплексно оцінювати соціальні, психологічні та матеріальні потреби військовослужбовців, ветеранів та членів їхніх сімей;
- аналізувати та прогнозувати наслідки реалізації державної і локальної політики у сфері ветеранських справ та соціального захисту;
- добирати та застосовувати ефективний спектр прийомів, методів та інтервенцій соціальної підтримки для розв'язання специфічних проблем отримувачів послуг;
- розробляти адресні програми соціальної підтримки, реабілітації та інтеграції в умовах конкретної територіальної громади;

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	3-й	3-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	2 год.	4 год.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Соціальна підтримка військовослужбовців в громаді

Практичні заняття	2 год.	4 год.
Самостійна робота	86 год.	82 год
Консультації	https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/spp/grafik_navchal_nogo_protsestu_ta_rozklad_zanyat формат проведення (очно – Zoom, дистанційно – Moodle)	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15949	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності / Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
Компетентності: СК-2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення. СК-10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій. СК-17. Здатність забезпечувати соціальний захист та надавати соціальну допомогу неповнолітнім, молоді, сім'ям з дітьми, самотнім людям. СК-18. Здатність надавати консультативні послуги різним категоріям та віковим групам населення (внутрішньоопереміщені особи, військовослужбовці та їх сім'ї, неповнолітні, люди похилого віку) з питань соціального захисту, соціальної допомоги, психологопедагогічної підтримки. Результати навчання: РН 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої	- лекційні методи (лекція-пояснення, лекція-дискусія, лекція-презентація тощо); - діалогічні методи (інтерактивні заняття, навчальні дискусії, ділові ігри, «мозковий штурм», заняття з елементами тренінгу та ін.); - проблемно-пошукові методи (аналіз ситуацій, метод кейсів, обговорення, пошук); - дослідницькі методи (проведення досліджень теоретичного та емпіричного характеру)	- тестування; - усні та письмові опитування; - перевірка письмових робіт студентів (есе, аналітичні довідки, порівняльні характеристики тощо); - перевірка доповідей/презентацій, що розкривають певні питання; - перевірка творчих робіт.

інформації та суперечливих вимог. РН 10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати раннє втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи. РН 23. Раціонально добирати та застосовувати технології соціально-педагогічної діяльності з різними категоріям та віковими групами населення (внутрішньопереміщені особи, військовослужбовці та їх сім'ї, неповнолітні, люди похилого віку) в різних сферах життєдіяльності клієнтів. Обґрунтовувати та розробляти здоров'язбережувальні технології для різних груп населення. РН 25. Визначати, аналізувати та пояснювати соціальні явища, ідентифікувати соціально-педагогічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; здійснювати консультативну діяльність, пропонувати власні способи вирішення соціальних та соціальнопедагогічних завдань і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.		
---	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей

Соціальний захист військовослужбовців та його складові. Гарантії громадянам, що проходять військову службу. Пільги військовослужбовцям. Компенсації громадянам, що проходили військову службу. Соціальний супровід військовослужбовців та членів їхніх сімей. Закони та нормативні акти, що визначають соціально-правові гарантії для військовослужбовців в Україні. Пільги та права членів сімей військовослужбовців (наприклад, освіта, охорона здоров'я, житло). Статус учасника бойових дій і юридичні наслідки цього статусу для військовослужбовця та його сім'ї. Механізми захисту прав військовослужбовців існують у разі порушення гарантій. Прогалини чи недоліки існуючих соціально-правових гарантій.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Соціальна підтримка військовослужбовців в громаді

Тема 2. Військовослужбовці та їх сім'ї як об'єкт соціальної роботи

Особливості соціальної структури сім'ї військовослужбовця та її вплив на потреби у підтримці сім'ї. Вплив мобілізації чи участь у бойових діях на зміну ролі й обов'язків членів сім'ї. Травматичний досвід військовослужбовця та його вплив на психологічний стан членів сім'ї. Соціальні проблеми у сім'ях військовослужбовців після повернення з зони бойових дій.

Змістовий модуль 2

Тема 3. Соціальна підтримка військовослужбовців та членів їх сімей

Сутність соціальної підтримки військовослужбовців та членів їхніх сімей. Особливості функціонування сімей військовослужбовців. Зміст, форми та методи соціальної підтримки для військовослужбовців та їхніх сімей в умовах сучасної України. Роль громадських організацій у наданні соціальної підтримки військовим та їхнім сім'ям. Проблеми при доступі до соціальної підтримки членам сімей військовослужбовців. Соціальні послуги для комплексної підтримки військовослужбовців та їхніх сімей.

Змістовий модуль 3

Тема 4. Особливості соціальної роботи із військовослужбовцями та їх сім'ями.

Діяльність Центру надання соціальних послуг. Реалізація соціального супроводу сімей військовослужбовців на базі Центру надання соціальних послуг. Засоби реалізації соціально-педагогічного супроводу сімей військовослужбовців. Встановлення довіри між соціальним працівником і військовослужбовцем чи членами його сім'ї. Етичні проблеми можуть виникати при роботі із військовими та їх сім'ями, шляхи вирішення. Оцінка потреб сімей військовослужбовців. Методи соціальної роботи при роботі з військовослужбовцями та їх сім'ями (напр. кризова інтервенція, кейс-менеджмент, психосоціальна робота). Технології, інструменти підвищення ефективності соціальної роботи (онлайн-сервіси, мобільні служби, групи підтримки).

Змістовий модуль 4

Тема 5. Соціально-психологічний супровід дітей учасників бойових дій

Психологічні наслідки тривалої відсутності одного з батьків через участь у бойових діях для дітей. Вплив на дітей зміни житлових умов, переміщення, або інших наслідків війни. Ефективні методи соціально-психологічного супроводу дітей учасників бойових дій. Взаємодія між школою, соціальними службами та соціальними працівниками для підтримки дітей учасників бойових дій. Соціальна підтримка сімей з метою відновлення їхніх ресурсів щодо виховання та допомоги дітям долати стрес та травму.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	Тема 1. Соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей	2	2	Тиждень 1

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Соціальна підтримка військовослужбовців в громаді

Лекція 2	Тема 2. Військовослужбовці та їх сім'ї як об'єкт соціальної роботи	-	-	Тиждень 3
Самостійна робота *		9	10	
Лекція 3	Тема 3. Соціальна підтримка військовослужбовців та членів їх сімей	-	-	Тиждень 5
Самостійна робота *		9	10	
Лекція 4	Тема 4. Особливості соціальної роботи із військовослужбовцями та їх сім'ями.	-	-	Тиждень 7
Самостійна робота *		9	10	
Лекція 5	Тема 5. Соціально-психологічний супровід дітей учасників бойових дій	-	2	
Самостійна робота *		10	-	
Практичне заняття 1	Тема 1. Соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей	-	-	Тиждень 9
Самостійна робота *		9	11	
Практичне заняття 2	Тема 2. Військовослужбовці та їх сім'ї як об'єкт соціальної роботи	-	-	
Самостійна робота *		10	10	
Практичне заняття 3	Тема 3. Соціальна підтримка військовослужбовців та членів їх сімей	2	2	Тиждень 11
Самостійна робота *		10	11	
Практичне заняття 4	Тема 4. Особливості соціальної роботи із військовослужбовцями та їх сім'ями.	-	-	Тиждень 13
Самостійна робота *		10	10	
Практичне заняття 5	Тема 5. Соціально-психологічний супровід дітей учасників бойових дій	-	2	
Самостійна робота *		10	10	

** Самостійна робота передбачає опрацювання матеріалу в позааудиторний час, підготовку до практичних занять, виконання практичних завдань, опрацювання рекомендованої літератури, підготовку до проміжного контролю (модульний контроль 1, 2, 3 та 4), підготовку до екзамену.*

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Соціальна підтримка військовослужбовців в громаді

Практичне заняття 1	Усне опитування з теоретичних питань;	Розміщено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=682996	4
Самостійна робота 1	Завдання: Проаналізувати ситуацію щодо соціально-правових гарантій військовослужбовців та їх сімей. Скласти перелік рекомендацій щодо покращення соціально-правових гарантій в обраній ситуації та розробити короткий «план дій» для місцевої влади або соціальної служби / ветеранської організації, щоб реалізувати ці рекомендації на практиці.	Максимальна кількість балів за кожну тему (4 бали) нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (1 б.); - повнота розкриття теми, дотримання логіки викладу матеріалу (1 б.); - творчий підхід до розкриття теми (1 б.). - володіння термінологією, використання інноваційного досвіду (1 б.)	4
Практичне заняття 2	Усне опитування з теоретичних питань;	Розміщено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=682406	4
Самостійна робота 2	Завдання: Подивитись вебінар від Гурт «Про основи групової соціально-психологічної реабілітації воїнів та їхніх близьких» https://gurt.org.ua/news/cent/107960/bull/ Написати есе (1-2 стр. А4), розкривши такі блоки: - основні проблеми, потреби військовослужбовців та членів їхніх сімей; - сутність та зміст, засоби групової соціально-психологічної реабілітації військовослужбовців та членів їхніх сімей; - власні думки: роль соціального педагога у соціально-психологічній реабілітації військовослужбовців та членів їхніх сімей; - ваші думки, ідеї, що виникли під час перегляду вебінару.	Максимальна кількість балів за кожну тему (4 бали) нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (1 б.); - повнота розкриття теми, дотримання логіки викладу матеріалу (1 б.); - творчий підхід до розкриття теми (1 б.). - володіння термінологією, використання інноваційного досвіду (1 б.)	4
Модульний контроль 1	Тестування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=696307	5
Практичне заняття 3	Усне опитування з теоретичних питань;	Розміщено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=682978	4

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Соціальна підтримка військовослужбовців в громаді

Самостійна робота 3	Завдання: Проаналізувати за алгоритмом реальну чи змодельовану ситуацію сімей військовослужбовців, визначити їх потреби, проблеми та запропонувати стратегію соціальної роботи, враховуючи особливості кожної ситуації (може бути аналіз запропонованої або власної ситуації). <u>Алгоритм аналізу кейсу:</u> 1. Охарактеризуйте соціальну структуру сім'ї. 2. Визначте, як мобілізація / перебування на фронті / травма змінили або можуть змінити ролі й обов'язки членів сім'ї. 3. Проаналізуйте можливі психологічні наслідки для кожного члена сім'ї: дружини/чоловіка, дітей, самого військовослужбовця. Які стресові фактори, внутрішньосімейні конфлікти, почуття страху/тривоги можуть виникати? 4. Визначте основні соціальні проблеми, з якими може зіткнутись сім'я: транспорт, медичне обслуговування, дозвілля дітей, соціальна ізоляція, фінансові витрати тощо. 5. Запропонуйте план соціальної роботи з такою сім'єю: які форми підтримки, які соціальні служби залучити, які методи використовувати (наприклад, консультування, групи підтримки, волонтерська допомога, юридична допомога, психологічна реабілітація тощо).	Максимальна кількість балів за кожну тему (4 бали) нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (1 б.); - повнота розкриття теми, дотримання логіки викладу матеріалу (1 б.); - творчий підхід до розкриття теми (1 б.). - володіння термінологією, використання інноваційного досвіду (1 б.)	4
Модульний контроль 2	Тестування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=696309	5
Практичне заняття 4	Усне опитування з теоретичних питань;	Розміщено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=683013	4

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Соціальна підтримка військовослужбовців в громаді

Самостійна робота 4	Завдання: Зробити аналіз кейсу за алгоритмом. Скласти стратегічний план соціальної роботи для кейсу: 1) Кроки (перші зустрічі, встановлення довірливих стосунків, етичні ризики їх уникнення, оцінка, встановлення діагностики потреб, вибір методів, супровід), 2) Інституції / служби / партнери, яких треба залучити (медичні, психологічні, соціальні, волонтерські), 3) Зміст, форми методи, інструменти соціальної роботи із (онлайн ресурси, групи підтримки, супервізія, матеріальна допомога). 4) Визначте можливі бар'єри реалізації такого плану – етичні, ресурсні, культурні, логістичні – і запропонуйте шляхи їх подолання.	Максимальна кількість балів за кожну тему (4 бали) нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (1 б.); - повнота розкриття теми, дотримання логіки викладу матеріалу (1 б.); - творчий підхід до розкриття теми (1 б.). - володіння термінологією, використання інноваційного досвіду (1 б.)	4
Модульний контроль 3	Тестування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=696311	5
Практичне заняття 5	Усне опитування з теоретичних питань;	Розміщено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=683063	4
Самостійна робота 5	Завдання: розробити конкретний план дій соціального працівника щодо супроводу дітей учасників бойових дій на базі освітнього закладу / громади / соціальних служб, який включає: 1) опис конкретної ситуації (вигаданої чи реальної), де дитина чи сім'я учасників бойових дій мають проблему, визначення потреб членів сім'ї; 2) Мета роботи соціального працівника з конкретною сім'єю, 3) Зміст, форми та методи соціального супроводу, соціальні послуги цій сім'ї; 4) Роль шкільного соціального педагога у	Максимальна кількість балів за кожну тему (4 бали) нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (1 б.); - повнота розкриття теми, дотримання логіки викладу матеріалу (1 б.); - творчий підхід до розкриття теми (1 б.). - володіння термінологією, використання інноваційного досвіду (1 б.)	4

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Соціальна підтримка військовослужбовців в громаді

	супроводі дитини з сім'ї військовослужбовців; заходи для дітей (групові, індивідуальні); 5) Як залучати батьків чи опікунів (учасників бойових дій) до процесу супроводу, щоб не тільки дитина, але і сім'я отримувала підтримку? 6) Зміст взаємодії із соціальними службами / громадськими організаціями; 7) Залучення ресурсів громади / школи, що вже існують і можуть допомогти реалізувати розроблені заходи. 8) Можливі перешкоди (фінансові, кадрові, культурні) для впровадження супроводу та шляхи їхнього подолання; 9) Інноваційні чи нетипові методи для відновлення ресурсу дітей учасників бойових дій (наприклад, арт-терапія, робота з песиками, волонтерські програми, дистанційна підтримка).			
Модульний контроль 4	Тестування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=696312	5	
Усього поточний контроль	10		60	
Підсумковий контроль				
залік	Теоретичне завдання — тестування (Moodle)	Питання до підсумкового контролю, що розміщені в Moodle.	Тестування передбачає надання відповідей на 40 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал	40
Усього підсумковий контроль	1			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

Шкала оцінювання ECTS : національна та ECTS			
За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Соціальна підтримка військовослужбовців в громаді

E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна

1. Соціальний супровід військовослужбовців Збройних Сил України та членів їх сімей: практичні аспекти діяльності посадових осіб військових частин, територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки: методичний посібник / Герасименко О.В., Горбенко І.М., Деточка О.Д., Дембіцький В.М., Єфімова В.В., Калініченко Я.В., Камінська А.С., Куц С.В., Лагодзінський В.В., Мороз В.М., Панченко В.М., Рожков Є.О., Умеренкова Н.Ф., Шевчук О.В. Київ: НДЦГПЗС України, 2023. 130 с.
2. Методичний посібник для соціальних працівників: Посилення спроможності соціальних працівників здійснювати психосоціальну підтримку ветеранів та їх сімей з питань психічного здоров'я / В.Горбунова, О. Савиченко, І. Тичина, Н. Портницька., 2022. 61 с.
3. Невидимі наслідки війни. Як розпізнати? Як спілкуватись? Як допомогти подолати? Довідник для широкого кола фахівців / К. Возніцина, Л. Литвиненко. Київ, 2020. 192 с.
4. Технології психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій (з досвіду роботи) / авт. кол: В. В. Байдик, Ю. С. Бондарук, Ю. П. Гопкало, Т. Б. Гніда, І. О. Корнієнко, Н. В. Лунченко, Ю. А. Луценко, Р. А. Мороз, І. І. Ткачук; за наук. ред. В. Г. Панка, І. І. Ткачук. Київ : Ніка-Центр, 2021. 118 с.
5. Циганенко Г., П'яста Р., Дідик Н. Любити, жити і чекати. Путівник для родин військових, які перебувають у зоні бойових дій. Львів: Колесо, 2018. 144 с.

Додаткова

1. Багрій В. Н. Особливості соціально-педагогічної роботи соціального працівника із сім'ями військовослужбовців. *Вісник Національного університету оборони України* : зб. наук. пр. Київ, 2013. № 2 (33). С. 8-11.
2. Безносьок О. О., Браун В. О., Осипа В. О., Прохоров О. А. Соціальна робота із сім'ями військовослужбовців. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка* : зб. наук. прац. / за ред. Л. П. Мельник, В. І. Співака. Кам'янець-Подільський : Медобори, 2012. Вип. 18. Соціальна педагогіка. С. 63-72.
3. Бойко О., Гребінь Л., Левченко Н. Технології соціально-педагогічної роботи з військовослужбовцями та їх сім'ями. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*, №(2), 2018. С. 66-73. URL: <https://doi.org/10.31499/2307-4906.2.2017.134397>
4. Бриндіков Ю. Л. Теорія та практика реабілітації військовослужбовців учасників бойових дій у системі соціальних служб : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.05. Хмельницький, 2018. 559 с.
5. Грицик Л. А. Соціально-психологічний супровід дітей учасників АТО в умовах загальноосвітнього закладу : метод. посіб. Вінниця : ММК, 2016. 46 с.
6. Дуля А. В., Веретенко Т. Г. Соціальна підтримка сімей учасників антитерористичної операції. *Сучасні суспільні проблеми у вимірі соціології управління : матеріали XIII Всеукр. наук.-практ. конф.*, м. Маріуполь, 3 берез. 2017 р. Маріуполь : ДонДУУ, 2017. С. 241-244.
7. Жидченко К. П. Порівняльний аналіз правового регулювання виплат пов'язаних із ризиком для життя військовослужбовців у розвинутих країнах світу. *Молодий вчений*. 2016. № 6. С. 238 – 242.

8. Ми пережили: техніки відновлення для сімей, військових, цивільних та дітей : практ. посіб. / [авт.-уклад. Г. Циганенко, О. Масик, О. Григор'єва та ін.] ; за ред. Г. В. Циганенко. Київ : «ЛОГОС», 2016. 100 с.

9. На допомогу захисникам Батьківщини: права і пільги для учасників АТО та членів їх сімей – підстави та порядок отримання, рекомендації, довідкова інформація / [Ю. Вітка, Н. Горюк, В. Страхова та ін.] Київ : Міністерство соціальної політики України, 2015. 112 с.

10. Організація соціально-психологічного супроводу дітей, сімей, які постраждали внаслідок військових конфліктів / авт. кол. : Герило Г. М., Гніда Т. Б., Корнієнко І. О., Луценко Ю. А.; за ред. Ю. А. Луценко. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2018. 128 с.

11. Повернення із зони бойових дій : пам'ятка для сімей військовослужбовців, які повернулися з зони АТО / за ред. Т. М. Майстренко. Житомир : ФОП Євенок О. О., 2015. 30 с.

12. Соціально-педагогічна та психологічна допомога сім'ям з дітьми в період військового конфлікту : навч-метод. посіб. Київ : Агентство «Україна». 2015. 176 с.

Інформаційні джерела

1. Гречка М. С. Соціально-педагогічна робота з дистантними сім'ями військовослужбовців. *Наукові пошуки*, 2015. Вип. С. 156-162. URL: https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/Naukovi_poshuki_vip.13.pdf#page=156

2. Дідик Н. Ф. Соціально-психологічна підтримка членів родин військовослужбовців як чинник впливу на морально-психологічний стан бійця під час виконання завдань у зоні АТО. *Ukrainian psychological journal*, № 1 (7), 2018. С. 41-57. URL: <https://bit.ly/466LX31>

3. Кондрюкова В.В., Слюсар І.М. Соціально-психологічна адаптація військовослужбовців силових структур, звільнених у запас : навчально-методичний посібник. Київ : Гнозис, 2013. 116 с. URL: <https://bit.ly/4xdKKCl>

4. Путівник у сфері ментального здоров'я військовослужбовців в умовах війни. Центр реадaptaції та реабілітації «ЯРМІЗ». Київ: Центр реадaptaції та реабілітації «ЯРМІЗ» за підтримки Європейського Союзу та Міжнародного фонду «Відродження» в рамках спільної ініціативи «Європейське Відродження України», 2023. URL: <https://dsp.city.cv.ua/files/veteranam/putivnik-u-cferi-zdorovij-vijskovoslujbovtsiv.pdf>

5. Соціальний супровід військовослужбовців Збройних Сил України та членів їх сімей: практичні аспекти діяльності посадових осіб військових частин, територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки: методичний посібник / Герасименко О.В., Горбенко І.М., Деточка О.Д., Дембіський В.М., Єфімова В.В., Калініченко Я.В., Камінська А.С., Куц С.В., Лагодзінський В.В., Мороз В.М., Панченко В.М., Рожков Є.О., Умеренкова Н.Ф., Шевчук О.В.. Київ.: НДЦПЗСУкраїни, 2023. 130 с. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u188/352_831164580.pdf

6. Товстуха О. Критерії професійної підготовки фахівців соціальної сфери до роботи з ветеранами війни та членами їх сімей. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2025. №2(57). С. 207-210. URL: <https://visnyk-ped.uzhnu.edu.ua/article/view/342814?utm>

7. Трубавіна І. М. Бойко С. М. Етика спілкування з сім'ями військовослужбовців у військово-соціальній роботі. *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (ДДУВС, 19.05.2021)*. С. 239-241. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/59f4934c-07a5-4faa-bbd7-05a5884a9d09/content>

8. Циганенко Г., П'яста Р., Дідик Н. Любити, жити і чекати. Путівник для родин військових, які перебувають у зоні бойових дій. Львів: Колесо, 2018. 144 с. URL: <http://surl.li/mkklc>

9. ГО «Ресурсний центр «Лісова поляна»: Youtube-канал. URL: <http://surl.li/mkmdx>

10. Pezhynska O., Hevko V. Features of social and pedagogical work with military personnel. *Social Work and Education*, 6(2), 2019. P. 169-176. DOI: <https://doi.org/10.25128/2520-6230.19.2.5> (дата звернення 12.08.2025).

11. Savitsky L., Illingworth M., DuLaney M., Civilian Social Work: Serving the Military and Veteran Populations. *Social Work*. 2009. Vol. 54, no. 4. P. 327-339. DOI: <https://doi.org/10.1093/sw/54.4.327>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Обов'язковим є відвідування усіх лекційних та практичних занять. Пропуски можливі лише з поважної причини. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Накопичення відпрацювань неприпустиме! Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання завдань самостійної роботи згідно з Методичними рекомендаціями до самостійної роботи з дисципліни та консультації викладача.

Студент повинен якісно і своєчасно виконувати завдання, брати активну участь в навчальному процесі, в обговоренні питань під час лекційних та практичних занять, у всіх видах контролю (поточний, за розділами, підсумковий). Різні форми роботи на практичних заняттях (індивідуальна, в парах, в мікрогрупах, групах) над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, розвинути навички роботи в команді. Протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково (оцінюється окремо). В умовах дистанційного навчання під час лекційних та практичних занять з використанням платформ для проведення відеоконференцій (ZOOM або інші платформи) камери у всіх учасників освітнього процесу мають бути ввімкнені **обов'язково!** Під час відеоконференцій студенти ідентифікують себе своїм справжнім ім'ям та прізвищем, які написано українською мовою.

Політика академічної доброчесності

Кожен студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення, напр., UniCheck, Strikeplagiarism або інші. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: списування, копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора); вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях (фабрикація); свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень (фальсифікація).

Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Соціальна підтримка військовослужбовців в громаді

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>;

наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

За наявності сертифікату (свідчення, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (здобутих кредитів) здобувачу може бути нараховано до 30 балів. Дотичність тематики, відповідність досягнутих результатів навчання та кількість додаткових балів визначається викладачем. Документи, що підтверджують участь здобувача у відповідних заходах, мають бути подані викладачу до початку сесії.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2026-2027 н. р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Соціальна підтримка військовослужбовців в громаді

навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>